

ԷՆ Ս. ԴԻՐ

Երիտասարդ Կանանց Գերագույն Նախագահության Երկրորդ Խորհրդակալ

Քաջ եղիր

Հնուտի գրքից հրահանգները, միավորվելով, կդառնան քաջության ու ուժի ամենահզոր աղբյուրը, որն է՝ հասխատ առ մեր Երկնացին Հայրը և Նրա որդին՝ Հիսուս Քրիստոսը:

Շատ անգամներ, երբ Բարձրագույն Իշխանությունները իրենց խոսքն են հղել քահանայության եղբայրներին գերագույն համաժողովին, նրանք սկսել են ասելով, որ իրենք զգում են, ասես դիմում են գործությամբ լի քահանայության ղեկավարների մի «հզոր բանակի»: Այս երեկո են զգում նաև, կարծես, կանգնած են Աստծո ընտրյալ դուստրերի «հզոր բանակի» առաջ: Դուք ընտրվել եք այս վերջին օրերին առաջ գնալու՝ կանգնելով այդ քաջարի քահանայություն կողմերի կողքին՝ արդարակեցությամբ: Դուք մեծ ու գեղեցիկ տեսարան եք:

Ես կուզենայի այս երեկոն սկսել պատմական մեր թեմայի հակիրճ ակնարկով, Հնուտ Ա.19-ից. «Չորացիր և քաջ եղիր, մի վախենար և մի զարհուրիր. որովհետև քո Տեր Աստուածը քեզ հետ է ամեն տեղ ուր որ գնաս»:

Մովսեսը հզոր մարգարե էր, որը Եգիպտոսից դուրս էր հանել Իսրայելի զավակներին, որտեղ նրանք ստրուկներ էին և ստիպված էին կեղծ աստվածների երկրպագել: Անապատում 40 տարի դժվարություններ կրելով, նրանք շատ մոտ էին գտնվում իրենց նոր տանը,

որտեղ կարող էին ազատորեն երկրպագել ճշմարիտ և կենդանի Աստծուն: Մովսեսի մահից հետո Հնուտ Աստծո կողմից կանչվեց լինելու մարգարե, որը և պետք է ավարտեր հրաշքներով լի այդ ճամփորդությունը:

Հնուտն ազդեցիկ ղեկավար էր: Աստվածաշնչյան Բառարանը նրան բերորշում է որպես «բարձրակարգ նվիրված մարտիկ» և նշում է, որ նրա անունը նշանակում է «Աստված օգնական» (Bible Dictionary, “Joshua,” 717–718): Նրա ոգեշնչված ղեկավարումը մեծապես անհրաժեշտ էր, որովհետև դեռևս շատ զնտեր պետք էր անցնել և ճակատամարտեր

հաղթել, նախքան Իսրայելի զավակները կարող էին հասկանալ և ձեռք բերել այն ամենը, ինչ Տերը խոստացել էր:

Տերը գիտեր, որ մարգարե Հնուտն և Իսրայելի զավակները քաջության կարիք կունենային այդ ժամանակ: Հնուտի գրքի առաջին գլխում մի քանի անգամ Տերն ասում է նրան, որ «զորանա և քաջ լինի»: «Քաջ» բառը բնորոշվում է որպես «մտավոր կամ բարոյական ուժ՝ լինելու հաստատակամ և դիմակայելու վտանգին, վախին կամ դժվարությանը» (Merriam-Webster’s Collegiate Dictionary, 11th ed. [2003], “courage”; emphasis added): Իրենց քաջության և հնազանդության շնորհիվ Հնուտն և Իսրայելի զավակները կարողացան մտնել խոստումի երկիր և երջանկություն գտնել Տիրոջ օրհնություններով:

Հնուտն և Իսրայելի զավակները ապրել են շատ-շատ առաջ: Սակայն մեր օրերում, մենք նույնպես պայքարում ենք մտնելու «խոստացված երկիր»: Մեր մեծագույն նպատակն է՝ ձեռք բերել հավերժական կյանք մեր Երկնային Հոր հետ: Հնուտի գրքի առաջին գլխում մենք չորս ուղեցույց ենք գտնում, որոնք կօգնեն մեզ հաղթահարել մեր խոչընդոտները, ավարտել մեր ճամփորդությունը և վայելել Տիրոջ օրհնությունները մեր «խոստումի երկրում»:

Նախ, հատված 5-ում Տերը խոստացել է Հնուտին. «Քեզ չեմ թողիլ և քեզ անտես չեմ անիլ»: Մենք կարող ենք քաջություն և ուժ ստանալ այս խոստումից, որ Տերը միշտ կանգնած է մեզ համար և երբեք մեզ միայնակ չի թողնի: Մենք սովորել ենք, որ Երկնային Հայրը ճանաչում

և սիրում է Իր զավակներից յուրաքանչյուրին: Որպես նրա թանկագին դուստրեր, դուք կարող եք Նրա հավաստիացումը և առաջնորդությունը ստանալ աղոթքի զորությամբ: Վարդապետություն և Ուխտերում մենք կարդում ենք. «Եղիբ խոնարհ. և Տերը՝ քո Աստվածը, ձեռքդ բռնած կառաջնորդի քեզ և կպատասխանի քո աղոթքներին» (Վեհ. 112.10):

Ես հավատում եմ այս խոսքերին և խոստանում եմ ձեզ, որ Երկնային Հայրը լսում և պատասխանում է մեր աղոթքներին: Սակայն, հաճախ համբերություն է պետք, նրբ մենք «սպասում ենք Տիրոջը» (Եսայիա 40.31): Սպասելիս մենք գուցե սկսենք մտածել, որ լքված ենք կամ մեր աղոթքները չեն լսվել, կամ գուցե մենք արժանի չենք դրանց պատասխանները ստանալու: Դա ճիշտ չէ: Ես սիրում եմ Դավիթ թագավորի հաստատող խոսքերը. «Սպասելով սպասեցի Տիրոջը, և նա դնալի ինձ նայեց և աղաղակս լսեց» (Սաղմոս Խ.1):

Անկախ նրանից, թե ինչի կհանդիպեք ձեր անձնական ճամփորդության ժամանակ, Հնար-ուր տրված առաջին ուղեցույցը հիշեցնում է մեզ աղոթել, լինել համբերատար և հիշել Աստծո խոստումը. «Քեզ չեմ թողիլ և քեզ անտես չեմ անիլ» (Հնար. Ա.5):

Երկրորդ ուղեցույցը գտնվում է հատված 7-ում, նրբ Տերն ասում է Հնարին. «Ուսուցի և անես այն ամեն օրերի պես ... նրանից չխոտորվես աջ կամ ձախ, որ ամենուրեք էլ խելամուտ լինես ուր որ գնում ես»: Տերը հրահանգում է Հնարին խստորեն հնազանդվել պատվիրաններին, և ջնդկվել Տիրոջ ուղուց: Նախագահ Հովարդ Վ. Հանթերն ուսուցանել է. «Հնար գիտեր, որ իր հնազանդությունը հաջողություն կբերի, և թեպետ ստույգ չգիտեր, ինչպես է հաջողության հասնելու, այժմ նա վստահ էր նման արդյունքի մեջ: ... Իհարկե [սուրբ գրություններում տրված] մեծ մարգարեների փորձառությունները գրվել [և պահպանվել] են օգնելու մեզ հասկանալ խիստ հնազանդ լինելու կարևորությունը» (“Commitment to God,” *Ensign*, Nov. 1982, 57, 58):

Մեկ ամիս առաջ ես այցելեցի մի երիտասարդ կանանց խմբի: Ես

հարցրեցի մեծ աղջիկներին, թե ինչ խորհուրդ կտային նոր Փեթալին, որ օգնեին նրան հավատարիմ և առաքինի մնալ ցանկացած միջավայրում: Մի երիտասարդ աղջիկ ասաց. «Երբ դպրոցի սրահներով անցնում ես, հնարավոր է, աչքիդ կողորվ ինչ-որ բան տեսնես, որը քո ուշադրությունը կգրավի, ինչ-որ բան, որը կթվա, որ ճիշտ չէ: Քեզ հետաքրքիր կլինի և դու կուզենաս նայել: Իմ խորհուրդը քեզ՝ մի նայիր: Ես խոստանում եմ քեզ, որ կզոջաս, եթե նայես: Հավատա ինձ և միայն ուղիդ առջևդ նայիր»:

Լսելով այդ երիտասարդ աղջկան, ես գիտեի, որ լսում եմ Տիրոջ խորհուրդը Հնարին. «Չխոտորվես աջ կամ ձախ» (Հնար. Ա.7), որը վերաբերում է այս վերջին օրերի ամենօրյա իրավիճակներին: Երիտասարդ աղջիկներ, խոյս տվեք ձեզ շրջապատող գայթակղություններից, խոտորեն հետևելով պատվիրաններին: Ուղիղ նայեք ձեր հավերժական նպատակին: Երկրորդ ուղեցույցը մեզ հիշեցնում է, որ դա անելով, դուք պաշտպանված կլինեք և «խելամուտ կլինեք ուր որ գնում եք» (Հնար. Ա.7):

Հատված 8-ում մենք գտնում ենք մեր երրորդ ուղեցույցը: Այստեղ Տերը անդրադառնում է «օրերի

գրքին» և ասում է Հնարին, որ «գիշեր և ցերեկ նորա վերա մտածես, որ պահես և կատարես բոլոր նորա միջի գրուածի պես ... և այն ժամանակ խելամուտ կլինես»: Տերը հրահանգում է Հնարին և մեզ բոլորիս՝ կարդալ սուրբ գրությունները: Ամեն օր սուրբ գրություններն ուսումնասիրելը, հատկապես Սորմոնի Գիրքը կարդալը, ամուր հիմք է դնում Հիսուս Քրիստոսի և Նրա ավետարանի վկայության զարգացման համար: Դա ձեր կյանք է հրավիրում Հոգին: Նախագահ Հարոլդ Բ. Լին խորհուրդ է տալիս. «Եթե մենք ամեն օր չենք կարդում սուրբ գրությունները, մեր վկայությունները թուլանում են և մեր հոգևոր զարգացումը չի խորանում» (*Teachings of Presidents of the Church: Harold B. Lee* [2000], 66):

Սուրբ գրությունների էջերում անթիվ խորհուրդներ, խոստումներ, լուծումներ և հիշեցումներ են տրված, որոնք կօգնեն մեզ «խոստումի երկիր» տանող մեր ճանապարհին: Երրորդ ուղեցույցը մեզ ուղղորդում է ամեն օր կարդալ և մտածել սուրբ գրությունների շուրջ, որպեսզի բարգավաճենք և հաջողություն ունենանք:

Երբ Տերն ավարտեց Հնարի հետ խոսելը, Հնարն իր խոսքն ուղղեց

Սանտիագո, Չիլի

Իսրայելի զավակներին: Իր խոսքն ավարտելուց հետո, հատված 16-ում Իսրայելի զավակները պատասխանեցին նրա խոսքերին, որը մեզ համար կլինի մեր չորրորդ ուղեցույցը: Նրանք ասացին. «Ամեն ինչ որ պատվիրեցիր՝ կանենք, և ուր որ մեզ ուղարկես՝ կգնանք»:

Որպես Հիսուս Քրիստոսի Վերջին Օրերի Սրբերի Եկեղեցու անդամներ, մենք հնարավորություն ունենք նույն կերպ պարտավորվելու, որ կհետևենք մեր մարգարե Նախագահ Թոմաս Ս. Սոնսոնին, որն այստեղ է այս երևիկա: Աղոթքի և Հոգու հաստատման շնորհիվ մեզանից յուրաքանչյուրը կարող է ձեռք բերել կենդանի մարգարեի մասին իր անձնական վկայությունը: Այդ վկայությունը աճում է, երբ մենք լսում ենք, պահում ենք և քաջություն ենք ունենում կիրառելու նրա ուսմունքները մեր ամենօրյա կյանքում:

Մեր մարգարեի խորհուրդը լսելով և դրան հնազանդվելով, մենք հատուկ օրհնություններ կատարենք: Լսեք մարգարեական այս մի քանի խոստումները, որ Նախագահ Սոնսոնը տվեց մեզ վերջին գերագույն համաժողովին. «Թող Սատված օրհնի ձեզ: Թող որ Նրա խոստացված խաղաղությունը լինի ձեզ հետ այժմ և միշտ» (“Closing Remarks,” *Liabona*, Nov. 2009, 110): «Մեծ օրհնություններ են սպասում մեզ, եթե մենք ճշմարիտ և հավատարիմ լինենք» (“School Thy Feelings, O My Brother,” *Liabona*, Nov. 2009, 69): «Ես երկնային օրհնություններ եմ խնդրում ձեզանից յուրաքանչյուրի համար» (*Liabona*, Nov. 2009, 110):

Ես ձեզ կոչ եմ անում հաջորդ շաբաթ համաժողովին լսել մեր մարգարեի և առաքյալների հրահանգներն ու խոստումները: Այա, կիրառեք չորրորդ ուղեցույցը՝ պարտավորվելով հետևել մարգարեի խորհրդին և վերահաստատելով, որ «ամեն ինչ [նա] պատվիրում է՝ կանենք, և ուր որ [նա] մեզ ուղարկում է՝ կգնանք» (Հնտու 1.16):

Այս պահին այդ չորս ուղեցույցները՝ աղոթքը, Աստծո պատվիրաններին հնազանդվելը, ամեն օր սուրբ գրություններն ուսումնասիրելը և կենդանի մարգարեին հետևելու պարտավորվածությունը, կարող են փոքր ու հասարակ բաներ թվալ: Թույլ տվեք հիշեցնել ձեզ Ալմայում գտնվող մի սուրբ գրության հատված. «Ահա, ես ասում եմ ձեզ, որ փոքր և հասարակ բաներով են իրականացվում մեծ բաները» (Ալմա 37.6): Երբ մեր ամենօրյա կյանքում կիրառում ենք Հնտուի գրքից այդ չորս «փոքր ու հասարակ» բաները, դրանք միավորվելով կդառնան քաջության ու ուժի ամենահզոր աղբյուրը, որն է՝ հավատ առ մեր Երկնային Հայրը և Նրա Որդին՝ Հիսուս Քրիստոսը:

Երկնային Հայրը գիտն, որ մեր անհատական ճանկորդությունները հեշտ չեն տրվում: Ամեն օր մենք հայտնվում ենք այնպիսի իրավիճակներում, որոնք քաջություն և ուժ են պահանջում: Վերջերս *Church News*-ում տպված մի պատմություն հաստատում է այս ճշմարտությունը.

«Ամիսներ առաջ ավագ դպրոցի մի ուսուցիչ մի օր սկսեց իր դասը, ներկայացնելով մի քաղաքական

վիճարկելի հարց և խնդրելով, որպեսզի այն աշակերտները, ովքեր կողմնակից էին դրան, կանգնեցին դասարանի մի կողմում, իսկ նրանք, ովքեր դեմ էին, կանգնեցին դասարանի մյուս կողմում:

Երբ աշակերտները գրավեցին իրենց դիրքերը, ուսուցիչը կանգնեց հարցին ընդդեմ արտահայտվողների կողքին, միայնակ թողնելով մի նրիտասարդ աղջկա, որը կանգնել էր այդ հարցի կողմնակիցների անկյունում: Ուսուցիչը և դասընկերները պաշպանելով իրենց տեսակետը սկսեցին հարձակվել նրա վրա:

Երիտասարդ աղջիկը, որն իր ծխում Համաստեղություն դասարանից էր, ընդունեց իր համոզմունքները քննադատող վիրավորանքները:

[Նա հանդարտ] տեսքով ընդունեց հասարակական հարձակումը, որը հրահրվել էր հեղինակություն ունեցողի կողմից» (“What Youth Need,” *Church News*, Mar. 6, 2010, 16):

Այդ նրիտասարդ աղջիկը մեծ քաջություն դրսևորեց իր իսկ ճակատամարտի դաշտում, որն առաջօր հանդիսանում է իր դպրոցի դասարանը: Որտեղ էլ լինեք և ինչի էլ որ հանդիպեք, հուսով եմ, կօգտվեք Հնտուի գրքի ուղեցույցներից, վստահելով Տիրոջ խոստմանը. «Չորացիր և քաջ եղիր, մի վախենար և մի զարհուրիր. որովհետև քո Տեր Աստուածը քեզ հետ է ամեն տեղ ուր որ գնաս» (Հնտու Ա.9):

Ես ուզում եմ ձեզ հետ թողնել իմ վկայությունը, որ Երկնային Հայրը ճանաչում և սիրում է ձեզանից յուրաքանչյուրին: Եթե դուք դիմեք Նրան, Նա ձեզ չի թողնի: Նա կօրհնի ձեզ ուժով ու քաջությամբ, որոնք անհրաժեշտ են ետ՝ դեպի Նրա մոտ տանող ձեր ճանկորդությունն ավարտելու համար: Ես նրախտապարտ եմ սուրբ գրությունների համար, և այն մեծ օրհնակի համար, ինչպիսին է Հնտու մարգարեն: Ես նրախտապարտ եմ Նախագահ Սոնսոնի համար, որը ձգտում է մեզ ապահով առաջնորդել ետ՝ դեպի մեր Երկնային Հայրը: Ես աղոթում եմ, որ Իսրայելի զավակների այն, մենք բոլորս մտնենք մեր «խոստումի երկիր» և հանգիստ գտնենք Տիրոջ օրհնություններում: Այս ամենն ասում եմ Հիսուս Քրիստոսի անունով, ամեն: ■